

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV EVROPSKÝCH TERITORIÁLNÍCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

FORMY A VÝSLEDKY PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE MIKROREGIONU
ŠUMAVA – ZÁPAD A „NATIONALPARKGEMEINDEN BAYERISCHER WALD“

Vedoucí práce: Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor práce: Pavlína Hlavínová

Studijní obor: Evropská teritoriální studia – ČR a německy mluvící země

Ročník: 3

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Formy a výsledky přeshraniční spolupráce mikroregionů Šumava – Západ a „Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald“ vypracovala samostatně na základě vlastního šetření a využila pouze zdrojů, které jsou uvedeny v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 18. května 2012

(Pavlína Hlavínová)

Poděkování

Děkuji Ing. Petře Pártlové Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, podnětné připomínky a rady.

Dále děkuji panu Ing. Jaroslavu Tachovskému, předsedovi koordinačního týmu mikroregionu Šumava – Západ, za poskytnutí materiálů k vypracování.

Anotace

Tématem bakalářské práce je „Formy a výsledky přeshraniční spolupráce mikroregionů Šumava – Západ a „Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald“. Cílem práce je utřídění forem přeshraniční spolupráce ve výše zmíněných regionech, zmapování vývoje spolupráce od začátků součinnosti, zaměření na projekty týkající se marketingu a propagace, a hlavní přínosy pro jednotlivé členské obce. Vlastnímu vypracování bakalářské práce bude předcházet studium odborné literatury. Dále bude vypracována literární rešerše vztahující k dotčené problematice (regiony, přeshraniční spolupráce, organizace pro rozvoj regionů). V praktické části dojde ke studiu rozvojové strategie Mikroregionu Šumava – západ, jednotlivých projektů a jeho přeshraniční spolupráci. Na konci se zhodnotí naplnění cílů práce.

Klíčová slova: přeshraniční spolupráce; mikroregion; Mikroregion Šumava – západ; Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald

Annotation

The name of the thesis is “Forms and outcomes of cross border cooperation of microregions Šumava-West and “Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald”. The objective of the thesis is to classify forms of cross border cooperation in aforementioned regions, map the development of the cooperation from the beginning of the collaboration and target at projects related to marketing and promotion. Furthermore, the thesis also deals with major benefits to particular community members. The elaboration of the thesis will be preceded by the study of technical literature. Moreover, a literary research referring to the issue (region, cross border cooperation, region development organizations) will be worked out. The practical part will be aimed to cover the study of development strategy of Microregion Šumava-West, particular projects and cross border cooperation. The final part of the thesis will present meeting the thesis’s objectives.

Key words: cross border cooperation; Microregion; Microregion Šumava – West; “Nationalparkgemeinden bayerischer Wald”

Obsah

Úvod.....	8
Seznam použitých zkratk.....	9
1 Literární přehled.....	11
1.1 Přeshraniční spolupráce.....	11
1.2 Formy spolupráce obcí.....	12
1.2.1 Mikroregionální dobrovolné svazky obcí.....	12
1.2.2 Zájmová sdružení obcí.....	13
1.2.3 Místní akční skupiny.....	14
1.2.4 Euroregiony.....	14
1.3 Mikroregion.....	14
1.3.1 Strategický rozvojový dokument mikroregionu.....	16
1.3.2 Financování mikroregionu.....	16
1.4 Pracovní společenství evropských hraničních regionů.....	17
1.4.1 Orgány AEHR.....	17
1.5 Výbor regionů.....	18
1.6 Evropské seskupení pro územní spolupráci.....	19
1.7 Programy přeshraniční podpory.....	20
1.7.1 Program Phare.....	20
1.7.2 Iniciativa INTERREG III.....	22

1.7.3 Další projekty podpory CBC	23
1.8 OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko	25
1.9 Česko bavorský příhraniční region	25
1.9.1 Příhraniční partnerství EURES-T	26
2 Cíl a metodika	28
2.1 Cíl.....	28
2.2 Hypotéza.....	28
2.3 Metodika.....	28
3 Praktická část	29
3.1 Mikroregion Šumava - Západ	29
3.2 Vize Mikroregionu Šumava – Západ	30
3.3 Komunikace, prezentace, propagace MŠZ	31
3.4 Strategické role jednotlivých obcí Mikroregionu Šumava – Západ	31
3.4.1 Čachrov	31
3.4.2 Hamry.....	32
3.4.3 Horská Kvilda.....	32
3.4.4 Kašperské Hory.....	33
3.4.5 Kvilda.....	33
3.4.6 Modrava.....	34
3.4.7 Prášíly.....	34
3.4.8 Rejštejn.....	34

3.4.9 Srní.....	35
3.4.10.....	Železná Ruda 35
3.5 Strategická východiska území MŠZ.....	35
3.6 Přeshraniční spolupráce Mikroregionů Šumava – Západ a Nationalparkregion Bayerischer Wald.....	36
3.6.1 Nationalparkregion Bayerischer Wald.....	38
3.6.2 SWOT analýza současné situace přeshraniční spolupráce MŠZ.....	39
3.6.3 Projekty přeshraniční spolupráce.....	41
3.6.4 INTERREG IIIA Česká Republika – Bavorsko.....	45
3.7 Ostatní projekty MŠZ.....	46
3.7.1 Projekt Marketingová strategie a propagace Šumavy.....	46
3.7.2 Projekty z dotačních programů PK.....	48
Závěr.....	50
Seznam použité literatury a zdrojů.....	52
Seznam příloh.....	55

Úvod

„Téměř až do konce 30. let 20. století byla Šumava zalidněná, políčka obdělávaná a vypásána v potu tváře a při nesmírné dřině, selské lesy chráněny jako oko v hlavě jako dědictví budoucím generacím, cesty udržované, krajina kultivovaná. Obyvatele obou národností tvrdé podmínky hor nerozpojovaly, naopak vedly k soudržnosti. Nebyly zde žádné dráty, zákazy, vojenské prostory, hraniční pásma... Nejprve přišlo vyhnání českých obyvatel z území obsazených fašistickým Německem. A po něm přišel odsun německých obyvatel... Brzy potom nastaly další změny, a tak pro obyčejného člověka vlastně státní hranici suplovaly cedule ohraničující vojenský prostor nebo hraniční pásmo. Centrální Šumava s nejkrásnějšími přírodními partiemi se po dlouhá desetiletí stala jen tušenou skutečností. Jen co padly tyto zátarasy, přispěchali s dalšími omezeními ochráněři...“
Z předmluvy Milana Pokorného ze Sušice ke knize Zdeňka Roučky „Tenkrát na Šumavě“

Spolupráce je významným vztahem ve všech oblastech lidské společnosti. Umožňuje snadněji a účinněji dosáhnout potřebných výsledků a v řadě případů není možné cíle bez spolupráce dosáhnout. Regionální politika, která usiluje o snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony a zabezpečuje jejich harmonický rozvoj, vyžaduje i nutnost spolupráce obcí.

Už v 50. letech 20. století probíhaly první pokusy o odstranění hranic. Příhraniční oblasti vnímaly v tomto odstranění trvalé zajištění míru, zlepšení životní úrovně a vyrovnání vnitrozemským oblastem. Přeshraniční spolupráce je tedy významným nástrojem pro oslabování záporných efektů hranice a zlepšování všedního života tamních obyvatel, meziregionální spolupráce a pomáhá prosazování principů evropské integrace.

Ve střední a východní Evropě se pokusy o přeshraniční spolupráci objevovaly váhavě. Důvodem byly pevně „uzavřené“ hranice

Od začátku 90. let se mezi Českou republikou a Svobodným státem Bavorsko vyvíjela dobrá institucionální a tematická spolupráce. Tento pozitivní vývoj byl podpořen prostřednictvím možnosti využití dotačních nástrojů INTERREG a PHARE CBC. Po přijetí České republiky do Evropské unie, bychom mohli hovořit o úzkém partnerství mezi těmito dvěma státy.

Seznam použitých zkratk

AEBR – Association of European Border Region (Pracovní společenství evropských hraničních regionů)

CBC – Cross border cooperation (přeshraniční spolupráce)

CoR – Committee of the Regions (Výbor regionů)

ČR – Česká republika

ESÚS – Evropské seskupení pro územní spolupráci

EU – Evropská Unie

CHKOŠ – Chráněná krajinná oblast Šumava

INTERREG III A – Iniciativa Společenství zaměřená na přeshraniční spolupráce

KR – Koordinační rada

KÚ – Krajský úřad

LACE – Linkage, Assistance and Cooperation for the European Border Regions (Zapojení, pomoc a spolupráce pro evropské příhraniční regiony)

LEADER – Links between Actions for the Development of the Rural Economy (propojení akcí pro rozvoj ekonomiky venkova)

MAS – Místní akční skupiny

MSPŠ – Marketingová strategie a propagace

MŠZ – Mikroregion Šumava – západ

NP – Národní park

NPŠ – Národní park Šumava

NUTS – Nomenclature des Unites Territoriales Statistique (Nomenklatura územních

statistických jednotek)

OP – Operační program

PHARE – Poland and Hungary Assistance to the Restructuring of the Economy (Pomoc při hospodářské restrukturalizaci v Polsku a Maďarsku)

PK – Plzeňský kraj

PPP – Public, Private, Partnership (Partnerství veřejného a soukromého sektoru)

PSOV – Program stabilizace a obnovy venkova

PSP ČR – Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

SRD – Strategický rozvojový dokument

TACIS – Technical Assistance for the central Independent States (podpora technického rozvoje v nezávislých státech bývalého sovětského svazu a Mongolska)

TW – Tierisch Wild (Projekt MŠŽ a „Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald“)

1 Literární přehled

1.1 Přeshraniční spolupráce

„Přeshraniční spolupráci specifikujeme jako souhrn všech administrativních, technických, ekonomických, sociálních a kulturních opatření, směřujících k upevnění a rozvíjení sousedských vztahů mezi oblastmi po obou stranách hranice, obdobně jako k uzavření příslušných smluv k řešení problémů, které v těchto regionech existují, resp. mohou vzniknout.“ (Jeřábek, 2004)

„Přeshraniční spolupráce je bezesporu více či méně ovlivňována legislativními podmínkami, a to jak v jednotlivých státech, tak z pohledu práva mezinárodního (evropského). Jediným obecně platným dokumentem je Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo orgány (European Outline Convention of Transfrontier Cooperation Between Territorial Committees or Authorities), známá jako Madridská konvence.“ (Jeřábek, 2004)

„V širším pojetí lze chápat přeshraniční spolupráci jako jakoukoliv kooperační interakci mezi subjekty z území rozkládajících se na obrácených stranách hranice. V případě české územní samosprávy odkazují a upravují zahraniční spolupráci i příslušné zákony, zvláště zákon o obcích a krajích. Avšak evropská legislativa intervenuje do této oblasti a jednotlivé subjekty mohou vytvářet speciální právní subjekty, které institucionálně zastřešují různé formy spolupráce (např. nařízení o evropském seskupení územní spolupráce)“ (Jetmar, 2007)

„V užším pojetí se jedná o aktivity podporované prostřednictvím politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU směřující k rozvoji příhraničních ekonomických a sociálních vazeb. Širším cílem těchto aktivit je odstranění bariéry v pohybu zboží v prostoru EU a využití potenciálu, který přináší prohlubování integrace a technologický pokrok pro rozvoj periferních oblastí.“ (Jetmar, 2007)

„Z hlediska územního je možné přeshraniční spolupráci sledovat ve 3 dimenzích. Za prvé se jedná o kooperaci bezprostředně sousedících mikroregionů, které by na české straně mohly být vymezeny územím okresů, územními obvody obcí s rozšířenou působností (okrsky) nebo zájmovými mikroregiony obcí. Za druhé je to přeshraniční spolupráce subjektů sousedících regionů NUTS 3 (v ČR kraje), která je využívána při programování pomoci

v operačních programech přeshraniční spolupráce. A za třetí jde o spolupráci uskutečňovanou na území či přímo prostřednictvím orgánů euroregionů.“ (Jetmar, 2007)

1.2 Formy spolupráce obcí

„Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního aktu, nebo na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích), nebo zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.“¹

1.2.1 Mikroregionální dobrovolné svazky obcí

„Dobrovolný svazek obcí je základní a nejtypičtější formou spolupráce obcí. Obvykle vznikají pro územně ucelenou oblast, vymezenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi.

Přes řadu společných rysů jsou svazky obcí značně různorodou skupinou. Liší se jak účelem, tak intenzitou a náplní spolupráce. V případě účelu lze svazky rozlišit na monotematické svazky a na „mikroregiony“, jak bývají nepřesně nazývány veškeré svazky obcí. Označení „mikroregion“ je nejvíce vhodné pro takový svazek obcí, který zastřešuje poměrně kompaktní území s výraznými znaky socioekonomické a geografické sounáležitosti.“²

Spolupráce v jednotlivých mikroregionálních dobrovolných svazcích obcí je významným faktorem, jak mohou jednotlivé obce spolu navzájem spolupracovat a vyměňovat si jak pozitivní tak i negativní zkušenosti.

„Mikroregionální dobrovolné svazky obcí jsou (jak vyplývá ze zákona) veřejnoprávní korporace, které vznikají na bázi dobrovolné spolupráce jednotlivých obcí v regionu. Jejich vystupování vůči veřejnosti, jednání navenek nebo dostupnost jednotlivých podkladových

¹ Středočeský kraj: Mikroregiony. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/mikroregiony/>.

² Deník veřejné správy: Formy spolupráce obcí. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6326681>.

materiálů je zajištěna ve stejném režimu jako u rozhodování obcí.“³

Tyto dobrovolné svazky mohou vytvořit pouze obce. Není možné, aby ve svazku byly sdruženy i jiné právnické či fyzické osoby. Účelem jejich vzniku bývá především usměrňování dlouhodobého rozvoje celého řešeného území a koordinace jednotlivých dílčích rozvojových plánů obcí.

„Vytvářet svazky obcí jako jejich dobrovolná zájmová sdružení umožňuje zákon o obcích (viz výše). Celostátním sdružením s řadou významných činností, a to i v mezinárodní oblasti je Svaz měst a obcí České republiky.“⁴

1.2.2 Zájmová sdružení obcí

„Na rozdíl od svazků obcí v území také mohou existovat i zájmová sdružení obcí, která jsou tvořena jak obcemi, tak i dalšími PO a FO, které mohou do sdružení vstupovat. Sdružení obcí a dalších subjektů se v zásadě chová jako jakýkoli jiný ekonomický subjekt a to včetně zveřejňování jednotlivých ekonomických výsledků nebo rozhodovacích mechanismů.“ (Perlín & Bičík, Lokální rozvoj na Šumavě, 2010)

„Pro veřejnost není rozhodování sdružení obcí a dalších právnických a fyzických osob ze zákona přístupné. Sdružení obcí a dalších subjektů vzniká za účelem zajištění jednotlivé investice nebo konkrétní aktivity v řešeném území a nebývá orientováno na celkový rozvoj řešeného území.“ (Perlín & Bičík, Lokální rozvoj na Šumavě, 2010)

V příloze č. 1 jsou uvedeny pouze existující svazky obcí v širším zájmovém území Šumavy. „Z hlediska účasti obcí na nejvýznamnějším Regionální sdružení Šumava, ve kterém participuje (pasivně nebo aktivně) 23 obcí ze zvoleného souboru všech obcí. Z hlediska počtu účastníků obcí jsou významná sdružení Mikroregion Horní Vltava-

³ ISAP-Cesty do Evropské unie. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/a1dc8b478976c2e5802566d7004d532f?OpenDocument>.

⁴ ISAP-Cesty do Evropské unie. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/a1dc8b478976c2e5802566d7004d532f?OpenDocument>.

Boubínsko (10 obcí) a Mikroregion Šumava – západ, kde participuje celkem 13 obcí z analyzovaného souboru všech obcí. Nejmenším mikroregionem, který v širším zázemí řešeného území pracuje, je svazek Mikroregion Šumavské Podhůří, který má pouze 3 členy – Stachy, Vacov a Zdíkov.“ (Perlín & Bičík, Lokální rozvoj na Šumavě, 2010)

1.2.3 Místní akční skupiny

„Rozvinutí principu partnerství, spočívajícího ve funkční spolupráci různých subjektů v území umožňují místní akční skupiny (MAS). Jsou to uskupení vytyčená v rámci iniciativy LEADER, která spojují subjekty veřejného i soukromého sektoru působící v daném území. Na úrovni rozhodování musí tvořit zástupci soukromého sektoru nejméně 50% z místního partnerství. Nejčastější právní formou MAS je občanské sdružení.“⁵

1.2.4 Euroregiony

„Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení měst a obcí. Cílem euroregionu je podpora a realizace projektů odrážející všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Hlavním důvodem zakládání takovýchto svazků je odstraňování nerovností mezi regiony na obou stranách hranice. Spolupráce zasahuje do všech oblastí života občanů na kulturní, sociální, hospodářské a infrastrukturní úrovni.

Sdružení měst a obcí v příhraničních částech ČR je zaměřené na přípravu a realizaci konkrétních návrhů projektů pro oživení území od poradenství při jejich přípravě a realizaci až po spoluúčast na celostátních i mezinárodních programech. Euroregiony spolupracují také na tvorbě kalendáře společenských, kulturních a sportovních akcí konaných na území euroregionu a přispívají tak k užší spolupráci, podpoře cestovního ruchu a kulturním výměnám.“⁶

1.3 Mikroregion

„Mikroregiony jsou územní celky, v jejichž rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, tj. především dojíždka za prací a za základními druhy služeb. Plošné

⁵ Deník veřejné správy: Formy spolupráce obcí. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6326681>.

⁶ Evropská komise: Euroregiony. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: Ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/euroregions/index_cs.htm.

rozsahy mikroregionů jsou značně diferencované.“ (Grospič, 2008)

„Pojem mikroregion se většinou používá pro sdružení několika obcí, jehož typickým znakem je aktivní vznik „zdola“, jinak řečeno z vlastní iniciativy obcí, zpravidla za účelem dosažení určitého cíle. Obce mohou tedy při výkonu své samotné působnosti vzájemně spolupracovat.“⁷

„V ČR je v zásadě vyvinuta dvoustupňová mikroregionální organizace: mikroregionu 1. a 2. stupně, vzácně se objevují i tři stupně. Rozlišení stupňů není absolutní, protože vyšší stupeň mikroregionů byl dán zpravidla jen správní funkcí (okresní města). Mikroregiony integrují více než 90% až 95% území ČR.“ (Grospič, 2008)

„Vznik mikroregionů je nutný pro společné prosazování zájmů a záměrů venkovských obcí s cílem dosažení žádoucích změn ve všech obcích určitého prostoru a je pozitivním trendem, probíhajícím ve venkovském prostoru. Pomáhá obcím, které jsou součástí mikroregionů rovněž k získání finančních prostředků z různých fondů formou vytváření mikroregionálních programů, aktivit a konkrétních projektů. Mnohé z těchto finančních prostředků by samotné obce nebyly schopné získat.“⁸

Důvody pro vznik mikroregionů mohou být různé. Dříve vznikaly zejména monotematicky zaměřené mikroregiony, které většinou po splnění účelu, za kterým byly vytvořeny, v další spolupráci nepokračovaly.

„Úlohou mikroregionů je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost v oblasti řešení mikroregionálních problémů a definování mikroregionálních programů a aktivit a jejich účast na realizaci regionálních programů. Po identifikaci potřeb, určení směrů rozvoje, rozvojových aktivit a strategické rozhodování zpracovávají mikroregiony rozvojové strategie.“ (Labounková, Půček, Rohrerová, & kolektiv, 2009)

⁷ Středočeský kraj: Mikroregiony. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/mikroregiony/>.

⁸ Ústav územního rozvoje: Monitoring mikroregionů a jejich rozvojových dokumentů. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=1923>.

1.3.1 Strategický rozvojový dokument mikroregionu

„SRD mikroregionu je koncepčním dokumentem, který napomáhá systematicky řídit a organizovat změny v území. Je dokumentem, který vychází ze znalosti daného území a jeho potenciálů. Dokument charakterizuje slabé a silné stránky dané oblasti, vymezuje základní priority rozvoje, které budou podporovány, cíle rozvoje, jednotlivá opatření vedoucí k jejich naplnění. SRD mikroregionů je možné chápat jako soubor postupných konkrétních kroků, které směřují k udržitelnému rozvoji řešeného území.“ (Labounková, Půček, Rohrerová, & kolektiv, 2009)

V dokumentu by mělo být řešeno zejména hospodářství regionu – drobné, malé a střední podnikání (průmysl, stavebnictví, služby, zemědělství, tržní služby atd.), zaměstnanost a trh práce, lidské zdroje, inovace, doprava, technická infrastruktura, občanská vybavenost, regionální marketing a podpora investování do regionu, životní prostředí či vnější vztahy mikroregionu.

1.3.2 Financování mikroregionu

„Financování mikroregionů probíhá z vlastních i cizích zdrojů. Co se týká vlastních, výzkum ministerstva vnitra se soustředil hlavně na příspěvky, které mikroregiony vybírají od svých členů. Nejčastějším způsobem určování výše členských příspěvků je u mikroregionů počet obyvatel v členských obcích. Členské příspěvky jsou však jen malou částí celkových příjmů a výdajů u většiny subjektů (nedosahují či nepokrývají ani dvacet pět procent celkových příjmů či výdajů).“⁹

Mikroregiony proto využívají čerpání externích finančních zdrojů, jako jsou například dotace či granty. Největší zkušenost s čerpáním je čerpání z krajských zdrojů, fondů EU, státního rozpočtu, či programu Leaderu.

1.3.2.1 Program LEADER ČR

„Program LEADER ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Je určen na jedné straně místním partnerstvím venkovských území (místním akčním skupinám), která vytvářejí a

⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Mikroregiony a místní akční skupiny. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>.

realizují společné rozvojové strategie a záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují konkrétní projekty.“¹⁰

1.4 Pracovní společenství evropských hraničních regionů

„AEBR neboli anglicky Association of European Border Region je nejstarší nezávislé sdružení regionů v Evropě, založené v roce 1971, které se zabývá výhradně hranice překračujícími otázkami“¹¹

„AEBR realizuje programy a projekty, žádá o poskytnutí finančních prostředků, které přijímá a disponuje jimi. Dále provádí akce týkající se hranice překračující problematiky, a podporuje mimořádné aktivity. V rámci kooperačních propojení připravuje a realizuje společné akce nebo informuje představitele politického života a veřejnost v Evropě o hranice překračující tématice.“¹²

Do AEBR mohou vstoupit Evropské hraniční a přeshraniční regiony v členských státech Evropské unie a Rady Evropy nebo sdružení hraničních regionů v několika zemích, které představují velké zeměpisné oblasti. Tyto regiony působí v AEBR jako plnoprávní členové s hlasovacím právem.

Jako členové bez hlasovacího práva mohou do AEBR vstoupit například čestní členové, kteří darovali speciální službu AEBR, hraniční a přeshraniční regiony se statutem pozorovatele na dva roky či fyzické osoby, sdružení fyzických osob, institucí a institutů působících v oblasti přeshraniční spolupráce.

1.4.1 Orgány AEBR

„Orgány AEBR jsou: valná hromada, výkonný výbor a generální tajemník. Nejvyšším orgánem je valná hromada. Její členové volí předsedu a členy výkonného výboru. Dále rozhoduje o přijetí a vyloučení jeho členů a stanoví členské příspěvky.

¹⁰ EAgri: Dotace. [online]. [cit. 2012-05-08]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>.

¹¹ Membership - Association of European Border Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/members/membership.php>.

¹² Membership - Association of European Border Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/members/membership.php>.

Výkonný výbor je volen na dobu dvou let. Ten se skládá z předsedy, prvního místopředsedy a minimálně tří dalších místopředsedů, předsedy poradního výboru, pokladníka, auditorů a minimálně 20 dalších členů jako zástupců hraničních a přeshraničních regionů. Výkonný výbor má mimo jiné na starost spolupráci s evropskými národními institucemi, organizacemi a společnostmi. Jmenování generálního tajemníka je také jednou z povinností výkonného výboru.¹³

Navenek zastupuje AEER prezident, jakožto nejvýše postavený představitel. Má právo rozhodovat po dohodě s generálním tajemníkem, který má plnou moc a je oprávněn zastupovat sdružení. Pracovními jazyky jsou němčina, angličtina a francouzština, a když je potřeba je možno jednat i italsky, španělsky a dalšími jazyky členů AEER.

1.5 Výbor regionů

Výbor regionů neboli Committee of the Regions (CoR) je politické shromáždění, které dává místním a regionálním orgánům hlas v srdci Evropské unie.

„CoR byl zřízen v roce 1994, aby se zabýval dvěma hlavními otázkami. Za prvé se přibližně tři čtvrtiny právních předpisů EU provádějí na místní nebo regionální úrovni, a je tedy smysluplné, aby se zástupci místní a regionální úrovně mohli vyjádřit k tvorbě nových zákonů EU. Za druhé existovaly obavy, že se EU rozvíjí rychlým tempem a veřejnost je z tohoto procesu vynechána. Jedním ze způsobů, jak překonat tento rozpor, bylo zapojit tu volenou správní úroveň, která je nejbližší občanům.¹⁴

„Komise, Rada a Evropský parlament musí s Výborem regionů konzultovat rozhodnutí EU o záležitostech, jež se týkají místní a regionální správy (např. o politice zaměstnanosti, životního prostředí, školství nebo zdravotnictví).

Výbor regionů má v současnosti 344 členů (a stejný počet náhradníků) ze všech 27 členských států EU. V případě dalšího rozšíření nesmí počet členů (a náhradníků) překročit 350. Členy a náhradníky jmenuje Rada na návrhy států EU na období pěti let. Státy mohou

¹³ Association of European Border Regions: Organisation of the AEER. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/profile/organisation.php>.

¹⁴ Committee of the Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341&sm=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341>.

své zástupce vybírat podle vlastního uvážení. Delegation jednotlivých států však musejí odrážet politické, zeměpisné a regionální/místní rozložení v daném státě. Členové mají volební mandát v některém regionálním nebo místním samosprávném celku nebo jsou ve svém regionu významnými činiteli.“¹⁵

1.6 Evropské seskupení pro územní spolupráci

„ESÚS je nástroj k usnadnění přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Byla založena v roce 2006 Evropským parlamentem a Radou s politickou podporou Výboru regionů.“¹⁶

„ESÚS je právní subjekt, který mohou založit členské státy, regionální a místní úřady či další veřejnoprávní subjekty, případně asociace složené z výše uvedených subjektů. Podmínkou je, že tyto subjekty musí být nejméně ze dvou členských států EU. V politické strategii Výboru regionů, která byla předsednictvem CoR přijata v prosinci 2006, se uvádí: „ESÚS je nový právní nástroj, který umožňuje vytvářet stabilní struktury pro územní spolupráce v rámci strukturálních fondů, přestože nařízení o ESÚS umožňuje jeho využití i mimo politiku soudržnosti a obecněji i mimo financování EU.“ (Branda, 2008)

„ESÚS umožňuje vznik seskupení regionálních a místních orgánů z různých členských států, aniž by předtím bylo třeba podepsat mezinárodní dohodu a ratifikovat ji národními parlamenty. Členské státy však musí dát svůj souhlas s účastí členů ze svého území. Rozhodným právem pro výklad a uplatňování úmluvy je právo členského státu, v němž má dané ESÚS sídlo.“¹⁷

Podle článku 7 odst. 2 nařízení evropského parlamentu a rady č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci jedná ESÚS v rámci úkolů, kterými byl pověřen v souladu s tímto nařízením, a které se omezují na usnadnění a podporu územní spolupráce za účelem posílení hospodářské a sociální soudržnosti a které stanoví jeho členové, s tím, že všechny

¹⁵ Europa: Výbor regionů. [online]. [cit. 2012-02-22]. Dostupné z: [Europa.eu/about-eu/institutions-bodies/cor/index_cs.htm](http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/cor/index_cs.htm).

¹⁶ Committee of the Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e&sm=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e>.

¹⁷ Regionální politika Inforegio - ESUS. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/gect/index_cs.htm.

tyto úkoly spadají do pravomocí každého člena podle jeho vnitrostátního práva.

„ESÚS může provozovat přeshraniční dopravní nebo zdravotnické služby, řídit přeshraniční nebo meziregionální projekty udržitelného rozvoje (inovace a technologie, ochrana životního prostředí atd.), nebo posilovat hospodářskou a sociální soudržnost v příhraničním měřítku.“¹⁸

1.7 Programy přeshraniční podpory

1.7.1 Program Phare

„V roce 1990 byl zahájen program Phare jako program pomoci států Evropské unie zemím střední a východní Evropy. Program byl původně zamýšlen pouze pro Polsko a Maďarsko. Z toho byla také odvozena jeho zkratka – „PHARE“ – z fran. Pologne – Hongrie Actions pour la Reconversion Econiique, anglicky Poland and Hungary Assistance to the Restructuring of the Economy“ (Pomoc při hospodářské restrukturalizaci v Polsku a Maďarsku). Phare ve francouzštině znamená maják, což mělo symbolizovat charakter pomoci EU. Později Phare již nebylo zkratkou, ale oficiálním názvem programu.“ (Collins & kol., 2001)

„Z fondu Phare byly financovány projekty, které napomáhaly překlenout hospodářskou a politickou propast mezi zeměmi bývalého východního bloku a západní Evropy. V roce 1997 proběhla reforma systému poskytování finanční a technické pomoci Phare. Původně uplatňovaný přístup založený na požadavcích a potřebách jednotlivých zemí střední a východní Evropy v procesu transformace (demand-driven approach) se změnil na přístup orientovaný na přípravu kandidátských zemí na členství v EU (accession-driven approach). Od roku 1998 se tedy oblasti pomoci EU zaměřují zejména na plnění stanovených priorit pro vstup do EU.“¹⁹

¹⁸ Committee of the Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e&sm=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e>.

¹⁹ Strukturální fondy: Phare. [online]. [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: www.strukturální-fondy.cz/getdoc/d4c5088c-5aba-492b-968a-8dfdcb420c4/Phare.

„Existovaly čtyři základní kategorie programu. A to: Národní programy Phare, Programy přeshraniční spolupráce, Mnohonárodní programy implementované Evropskou komisí a Mnohonárodní programy implementované v ČR.“²⁰

1.7.1.1 Phare CBC

„Od roku 1994 podporoval přeshraniční regiony sousedící se státy EU, především v rámci Programu přeshraniční spolupráce Phare – CBC Phare.“ (Collins & kolektiv, 2001) „Ve svém počátku se týkal pouze přeshraničních oblastí sousedících s členskými zeměmi EU (od r. 1994 – česko-německé příhraničí, od r. 1995 – česko-rakouské), od roku 1999 však byl rozšířen i na příhraniční území kandidátských zemí, v ČR tedy na česko-polské a česko-slovenské pohraničí.“²¹

„Základním cílem programu bylo potlačit negativní vliv hranice na životní podmínky obyvatel v pohraničních regionech, prohloubit vzájemnou spolupráci lidí a vytvořit srovnatelné výchozí podmínky pro další rozvoj území po obou stranách hranice.“ (Collins & kol., 2001)

„Podrobnější zaměření cílů vyjadřovala podpora hospodářského rozvoje přeshraničních regionů posilováním stávajících struktur, posilováním konkurenceschopnosti českých podniků a celkové oživování hospodářství na obou stranách hranice. Dále šlo o překonávání problémů zatěžujících regiony na obou stranách hranic, jako jsou problémy se znečišťováním životního prostředí a nedostatečnou infrastrukturou, snižování periferního charakteru těchto oblastí a tím zvyšování životní úrovně obyvatel a prohlubování spolupráce mezi občany hraničních regionů.“ (Collins & kol., 2001)

„Program Phare napomohl ke zřízení dvou implementačních agentur – Nadace rozvoje občanské společnosti a Centrum pro regionální rozvoj ČR.

Česká republika byla úspěšná v čerpání finančních prostředků, v rámci programu Phare. V oblasti národních programů se podařilo vyčerpat přes 88% všech prostředků, u programů přeshraniční spolupráce to bylo necelých 95%. Poslední peníze z tohoto programu byly

²⁰ Euractiv: Regionální politika. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/program-phare-byl-ukoncen>.

²¹ Euroregion Silesia. [online]. [cit. 2012-03-22]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-interreg-III-o-programu.

žadatelům vyplaceny k 30.listopadu 2006.²²

1.7.2 Iniciativa INTERREG III

„Program INTERREG III, jež má tři části (A,B,C), je jednou z iniciativ Evropských společenství, která byla schválena Evropskou komisí pro členské země Evropské unie a je nástrojem pro překonání nevýhod plynoucích z příhraniční pozice dané oblasti.

Část A se týká přeshraniční spolupráce, část B je zaměřena na nadnárodní spolupráci a část C podporuje meziregionální spolupráci.²³

1.7.2.1 INTERREG IIIA ČR-Bavorsko

„Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA je nejvýznamnější a nejrozsáhlejší Iniciativou Společenství EU. Jeho realizace byla před vstupem České republiky do EU zkoordinována s programem Phare CBC na základě společného programového dokumentu, který obsahově a do značné míry i procedurálně vymezuje oblasti a podmínky pro přeshraniční spolupráci.

Na začátku programovacího období byl na bavorské straně realizován program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA a na české straně Phare CBC, který byl po vstupu ČR do EU nahrazen programem Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. Ve skutečnosti začal proces přibližování programu Phare CBC k Iniciativě INTERREG už rokem 2000. Od tohoto období existoval pouze jeden programový dokument, který obsahově a do značné míry i procedurálně shodně vymezil oblasti a podmínky pro přeshraniční spolupráci.²⁴

²² Euractiv: Regionální politika. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/program-phare-byl-ukoncen>.

²³ Strukturální fondy EU - Iniciativy Společenství. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi>.

²⁴ Strukturální fondy EU - Interreg IIIA CR - Bavorsko. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Bavorsko>.

„Hlavním cílem přeshraniční spolupráce INTERREG IIIA je zlepšení spolupráce mezi sousedními regiony a je zaměřená na rozvoj přeshraničních ekonomických a sociálních center prostřednictvím společných strategií a projektů udržitelného územního rozvoje.“²⁵

Za program ČR-Bavorsko je odpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor přeshraniční spolupráce a to na základě rozhodnutí Evropské komise.

„Příhraniční region podporovaný prostřednictvím operačního programu česko-bavorské přeshraniční spolupráce politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU v letech 2007 – 2013 je na české straně vymezen Karlovarským krajem (s okresy Karlovy Vary, Sokolov, Cheb), Plzeňským (s okresy Domažlice, Klatovy, Rokycany, Plzeň město, Plzeň-sever, Plzeň-jih a Tachov) a Jihočeským krajem (s okresy České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor).

Na bavorské straně je tvořeno okresy Cham, Freyung-Grafenau, Hof, Neustadt an der Waldnaab, Regen, Schwandorf, Tirschenreuth a Wunsiedel im Fichtelgebirge a nezávislá města Hof a Weiden v Oberpfalz, dále okresy Amberg-Sulzbach, Bayreuth, Deggendorf, Kronach, Kulmbach, Passau, Regensburg a Straubing-Bogen a nezávislá města Amberg, Bayreuth, Passau, Regensburg a Straubing.“ (Jetmar, 2007)

Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Svobodný stát Bavorsko byl na české straně oficiálně vyhlášen 1. července 2004.

1.7.3 Další projekty podpory CBC

1.7.3.1 LACE

„AEBR a Evropská komise spolupracovali od roku 1990 aktivně na projektu LACE – „Linkage, Assistance and Cooperation for the European Border Regions“, v překladu Zapojení, pomoc a spolupráce pro evropské příhraniční regiony.“²⁶

Jádro aktivit projektu LACE představuje poskytnutí evropským příhraničním regionům

²⁵ Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1acat=135>.

²⁶ EUROPEAN COMMISSION. Practical Guide to Cross-border Cooperation. 2000. Dostupné z: http://www.aebr.eu/files/publications/lace_guide.en.pdf.

informace a poradenské služby, dále shrnutí a šíření dobrých praktických příkladů, jakož i podpora vytváření sítě mezi příhraničními regiony.

„Tyto aktivity přispěly neocenitelným způsobem k podpoře přeshraniční spolupráce. Navíc usnadnily realizaci projektů z programů INTERREG I + II a Phare CBC a usnadnily také přípravu na budoucí programy INTERREG IIIA a Phare CBC.“²⁷

1.7.3.2 TACIS

„Technical Assistance for the Central Independent States byl pomocným programem EU založený v roce 1990 na podporu technického rozvoje v nezávislých státech bývalého Sovětského svazu a v Mongolska. Na program TACIS vyčlenila EU ze svých finančních zdrojů pro období 2000 – 2006 3,1 miliardy eur. Od 1. ledna 2007 se program TACIS spojil s programem MEDA, zaměřený na středomořský region, v jediný nástroj Evropské politiky sousedství.“²⁸

1.7.3.3 CARDS

„Cílem programu CARDS je poskytování pomoci pro jihovýchodní evropské země z hlediska jejich zapojení do procesu stabilizace a přidružení do EU. Příjemci podpory mohou být Albánie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Spolková republika Jugoslávie, bývalá Jugoslávská republika a Makedonie.“²⁹

1.7.3.4 MEDA

„Program MEDA je základním finančním nástrojem evropsko-středomořského partnerství, který má přispět ke snižování rozdílů mezi dvěma stranami středomořského regionu. Hlavní oblasti působnosti programu MEDA jsou politická a bezpečnostní,

²⁷ EUROPEAN COMMISSION. Practical Guide to Cross-border Cooperation. 2000. Dostupné z: http://www.aebr.eu/files/publications/lace_guide.en.pdf.

²⁸ BusinessInfo: Tacis. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/t/tacis/1000712/6445>.

²⁹ Europa: CARDS. [online]. [cit. 2012-03-6]. Dostupné z: eUropa.eu/legislation_summaries/enlargement/western_blkans/r18002_de.htm.

hospodářská a finanční a sociální, kulturní a humanitární oblast.³⁰

1.8 OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko

„Program přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou vychází z předcházející přeshraniční spolupráce zabezpečované v rámci Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. Řídícím orgánem je Bavorské státní ministerstvo hospodářství, infrastruktury, dopravy a technologie, v České republice za něj má coby Národní orgán odpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.³¹

Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013 patří mezi regionální operační program v cíli Evropská územní spolupráce a je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje.

„V případě operačních projektů přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.

Cíl 3 ČR – Bavorsko obsahuje 2 prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.³² Jde o prioritní osu 1 Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě, a prioritní osa 2 Rozvoj území a životní prostředí.

1.9 Česko bavorský příhraniční region

„Hospodářská výkonnost česko-bavorské příhraniční oblasti je celkově nižší, než

³⁰ Evropa: Evropský parlament. [online]. [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=IM-PRESS&reference=20070615IPRO7912&language=CS.

³¹ BusinessInfo: OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/op-preshranicni-spoluprace-cr-bavorsko/1001573/42385>.

³² BusinessInfo: OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/op-preshranicni-spoluprace-cr-bavorsko/1001573/42385>.

příslušné národní průměry. Existuje nedostatečná informovanost o hospodářských, institucionálních a právních rámcových podmínkách. Se vstupem do EU se výrazně zlepšily podmínky pro přeshraniční hospodářskou spolupráci.

Pracovní trh v česko-bavorském pohraničí se vyznačuje řadou problému: např. v řadě oborů chybí kvalifikované pracovní síly, přetrvává relativně vysoká nezaměstnanost především žen a mládeže, existují bariéry bránící integraci určitých skupin na pracovním trhu.

V česko-bavorské příhraniční oblasti existuje v zásadě dobrá infrastruktura v oblasti všeobecného a vysokoškolského vzdělávání. Mimouniverzitní zařízení pro výzkum jsou však k dispozici jen v omezené míře.³³

„Přeshraniční spolupráce na česko-německé hranici je každodenní skutečností. Projevuje se jak ve spolupráci místních národních správních a veřejnoprávních institucí, v ekonomické oblasti v kooperaci firem, zaměstnání přes hranice, tak ve spolupráci občanských sdružení a kontaktech jednotlivých občanů.“ (Zich, 1999)

„Díky vstupu České republiky do EU se výrazně zlepšily podmínky pro přeshraniční spolupráci. Tato situace přispěla k zesílení a prohloubení přeshraniční spolupráce na různých úrovních a současně přispěla i dalšímu rozvoji tematických sítí. Výrazným podílem se o tento vývoj zasloužily euroregiony Bavorský les/Šumava/Dolní Inn a Egrensis.“³⁴

1.9.1 Příhraniční partnerství EURES-T

„V současné době existuje v Evropě 21 oficiálně uznaných příhraničních partnerství EURES-T. Jedním z nich je i česko-bavorské partnerství, jehož cílem je poskytovat informace o volných pracovních místech, životních a pracovních podmínkách, možnostech studia a vzdělávání na obou stranách hranice a to jak zájemcům o práci nebo nezaměstnaným, kteří hledají práci na druhé straně hranice, tak i zaměstnavatelům, kteří

³³ Strukturální fondy EU - Dokumenty. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=66f4df6a-c65a-4dd5-9a1e-037cfd55d49>.

³⁴ Strukturální fondy EU - Dokumenty. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=66f4df6a-c65a-4dd5-9a1e-037cfd55d49>.

hledají vhodné pracovníky do svých podniků.

Příhraniční partnerství EURES-T Čechy a Bavorsko odstartovalo v říjnu 2005 a bylo vůbec první mezi „starým“ a „novým“ státem EU. Evropská komise ho oficiálně uznala v dubnu 2006. Toto partnerství podporuje volný pohyb pracovníků a postupné odstraňování bariér na příhraničních trzích práce.

V česko-bavorském partnerství jsou aktivně zapojena ministerstva práce na obou stranách hranic a také úřady práce, odborové organizace a hospodářské komory.³⁵

³⁵ Ministerstvo práce a sociálních věcí. [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/7448>.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl

Tématem bakalářské práce je „Formy a výsledky přeshraniční spolupráce mikroregionů Šumava – Západ a „Nationalparkgemeinde Bayerischer Wald“. Cíl práce je utřídění forem přeshraniční spolupráce ve výše zmíněných regionech, zmapování vývoje spolupráce od začátků součinnosti, zaměření na projekty týkající se marketingu a propagace a hlavní přínosy pro jednotlivé členské obce.

2.2 Hypotéza

Hypotézou bakalářské práce je tvrzení, že „Meziregionální spolupráce zkoumaných regionů bude stále intenzivnější, a to především v oblasti propagace, která naláká do tohoto území více návštěvníků a díky nim také vyšší příliv finančních prostředků“.

2.3 Metodika

Vlastnímu vypracování bakalářské práce předcházelo studium literatury (kapitola 2). Tato teorie bude využita i při navazujících částech práce. V praktické části budou charakterizovány výše zmíněné regiony a bude zhodnocena současná a minulá přeshraniční spolupráce mezi nimi. V dalších kapitolách se bakalářská práce zaměří na projekty týkající se marketingu a propagace a jejich přínosů. V závěru dojde ke zhodnocení získaných informací a výsledků. Bude také posouzeno naplnění cílů a dojde k potvrzení či vyvrácení hypotézy bakalářské práce.

V bakalářské práci bylo vycházeno z primárních a sekundárních zdrojů informací. Sekundární zdroje představují již publikovaná data dostupná z jiných zdrojů. V této práci byly využity informace z odborné literatury, internetových stránek, prospektů ... a poskytnutého strategického rozvojového dokumentu. Primární data jsou informace zjištěné a shromážděné vlastním šetřením. V bakalářské práci byl použit řízený rozhovor s Ing. Tachovským, který je koordinátorem mikroregionu Šumava - Západ.

3 Praktická část

3.1 Mikroregion Šumava - Západ

„Mikroregion Šumava – Západ (dále jen MŠZ) patří mezi přírodně a turisticky nejatraktivnější částí České republiky. Velká část území v katastru obcí, které jsou členy MŠZ, leží v Národním parku Šumava (NPS) a ostatní území leží v Chráněné krajinné oblasti Šumava (CHKOŠ).“³⁶ Dále se území MŠZ začleňuje do neméně významné Biosférické rezervace Šumava a Ptačí oblasti Šumava.

Území MŠZ se zaměřuje především na turistický ruch, rekreaci a poznávání přírodních krás Šumavy. Na rozvoj daného území příslušných obcí a podnikatelské sféry má velký vliv vysoký stupeň ochrany přírody a krajiny vyplývající z činnosti NPS a CHKOŠ, a to jak pozitivní tak i negativní. Negativní vlivy můžeme pozorovat na rozvoji obcí a sídel. Tyto negativní vlivy či problémy se v některých případech daří řešit spoluprací s odpovědnými orgány či partnery. V některých případech dochází ke stagnaci kvůli názorové neshodě protistran. „Je však více než jisté, že všechny zainteresované subjekty na území MŠZ jsou si vědomy bohatství, které v sobě tato jedinečná krajina skrývá, a proto by se měly společně snažit krajinu šetrně udržovat a dále rozvíjet.“³⁷

Mikroregion Šumava – západ vznikl dne 19. 3. 2001 jako sdružení právnických osob založené v souladu s ustanoveními § 20 písmena f) až § 20 písmena j), zákona č. 47/1992 Sb., Občanského zákoníku, v platném znění.

„Mikroregion je sdružením podnikatelské a municipální sféry. Má tedy jedinečnou možnost těžit z obou těchto oblastí činnosti a z jejich prolínání se. Základní filozofie zdárného chodu mikroregionu je ta, že obce vytvoří prostředí, ve kterém se bude zdárně rozvíjet podnikání. Obce na území svém i na území celého mikroregionu budou společně garantovat vytvoření a udržení regionální rozvojové strategie. V rámci této strategie budou všemožně podporovat podnikatelské aktivity a tím podporovat soukromé investice a to formou metodické pomoci při získávání různých dotací a

³⁶ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

³⁷ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

podpůrných fondů. Dále po stránce administrativy, např. úzká spolupráce při tvorbě územního plánu pro co největší průchodnost a zkrácení územního a stavebního řízení, podpora formou finančních stimulů, např. při určování poplatku z místa či ceny nájmu apod. Toto by se mělo odrazit ve větší chuti podnikatelů investovat. V konečné fázi nezáleží na tom, kdo peníze do oblasti přinese, ale na tom, jak tyto peníze v dané oblasti zkvalitňují život obyvatel. A právě zkvalitňování životních podmínek a další udržitelný rozvoj by měly být prioritou pro činnost celého mikroregionu.³⁸

Mikroregion se rozkládá na ploše přibližně 59634 ha a zahrnuje následující členské obce: Borová Lada, Čachrov, Dlouhá Ves, Hamry, Horská Kvilda, Kašperské Hory, Kvilda, Modrava, Prášíly, Rejštejn, Srní, Sušice a Železná Ruda. Celkově osidluje Mikroregion Šumava – Západ přes 17 000 obyvatel.

Mezi členy Mikroregionu patří také podnikatelské subjekty a nestátní neziskové organizace. Například: ARC-H, a.s., ČD, a.s. – stavební správa Plzeň, GastroCitadela, s.r.o., IC AGRO, s.r.o., Invest tel Klatovy, s.r.o., Lesní společnost Železná Ruda, a.s., Offpark Sušice, s.r.o. a Hotely Srní, a.s. Nestátní nezisková organizace zde existují pouze dvě a to Sportovní klub Špičák, o.s. a Keltoi Prášíly, o.s.

3.2 Vize Mikroregionu Šumava – Západ

„Mikroregion Šumava – Západ se bude harmonicky rozvíjet s respektováním ochrany a rozvoje přírodního, kulturního a historického dědictví.

MŠZ se stane centrem rekreační, poznávací, sportovní a kongresové turistiky pro kterou vybuduje špičkové služby na evropské úrovni.

MŠZ bude příjemným místem pro trvale bydlící obyvatelstvo, kterému poskytne harmonické životní podmínky.

³⁸ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Valné hromady. [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2009/VH%20Modrava%2028.2.2003.pdf>.

Rozvoj MŠZ bude rovněž založen na ekologickém zemědělství zaměřeném na údržbu krajiny a poskytování doplňkových služeb pro turistický ruch a na rozvoji tradičních řemesel.³⁹

3.3 Komunikace, prezentace, propagace MŠZ

Oblast „Komunikace, prezentace a propagace“ je jednou z prioritních oblastí rozvoje mikroregionu. „Důležitými rozvojovými směry v oblasti „Komunikace, prezentace, propagace“ jsou pro MŠZ především komunikační a informační technologie (mobilní síť, vysokorychlostní internet), destinační management (jednotné řízení a tvorba strategie propagace, jednotný informační, propagační a rezervační systém MŠZ , tj. webová prezentace, propagační materiály, nabídkový katalog), systém informovanosti o NPŠ a průvodcovská činnost.⁴⁰

„MŠZ má své webové stránky, je však nutno prezentovat všechny obce jednotně. Nezbytný je proto aktivní odkaz na všechny členské obce MŠZ na webových stránkách MŠZ. V každé obci by měl být k dispozici veřejný internet, dostupný nejen obyvatelům, ale i turistům.“⁴¹

3.4 Strategické role jednotlivých obcí Mikroregionu Šumava – Západ

3.4.1 Čachrov

„V katastru Čachrova žije trvale asi 190 obyvatel. V katastru správního území Čachrov je asi 560 obyvatel. Pod Čachrov spadají obce Bradné, Březí, Dobřemilice, Chřepice, Chvalšovice, Javorná, Jesení, Kunkovice, Onen Svět, Předvojovice, Svinná a Zahrádka. V současnosti obec stojí mimo hlavní proud turistického ruchu a z hlediska svého rozvoje neměla štěstí na soukromé podnikatele, kteří by přispěli k jejímu rozvoji.

Návrh cílového stavu: Obec Čachrov se nachází na okraji MŠZ což ji strategicky předurčuje do role vstupní brány do centrální Šumavy jako východiště pěších, cyklo,

³⁹ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴⁰ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴¹ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

hipo a v zimě běžeckých tratí. Může sloužit pro ubytování návštěvníků, kteří touží po klidném prostředí, ale chtějí se vyhnout hlavnímu náporu návštěvníků ve vrcholu sezóny v centrální části MŠZ.⁴² Aby bylo tohoto cílového stavu dosaženo, je zapotřebí navazování kontaktů se soukromými investory a ve spolupráci s nimi dobudovat infrastrukturu pro turisty – ubytování, trávení volného času či napojení tras na centrální Šumavu.

3.4.2 Hamry

„Rekreační osada Hamry leží na toku říčky Úhlavy asi 8 km jihovýchodně od Nýrska v okrese Klatovy v nadmořské výšce 582 m. V současnosti se obec zaměřila především na budování infrastruktury pro turistický ruch a navázání kulturní spolupráce v rámci přeshraničního sdružení Královský hvozd a s německým sdružením rodáků Kunische Gemeinde Hammern. Soukromé podnikání se soustřeďuje především na budování ubytovacích kapacit pro turisty.“⁴³

3.4.2.1 Akční sdružení Královský hvozd

„Na území Královského hvozdu funguje dlouholetá česko-bavorská spolupráce na úrovni obcí a spolků. Na podporu této spolupráce zde působí „Akční sdružení Královský hvozd“, jež zahrnuje 5 bavorských obcí a 7 českých obcí – z nichž obec Hamry je také členem MŠZ. Cílem této strategické aliance je využít společný potenciál pro trvale udržitelný přeshraniční rozvoj, popř. odstranit překážky a na základě společného konsensu iniciovat a realizovat budoucí rozvoj.“⁴⁴

3.4.3 Horská Kvilda

Horská Kvilda se nachází v nadmořské výšce 1075 m.n.m. a je jednou z nejvýše položených obcí v Čechách. „V současnosti se obec profiluje jako centrum horské

⁴² Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴³ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴⁴ Ekoregion Úhlava: Královský hvozd. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.ekoregion-uhlava.cz/kralovsky-hvozd>.

turistiky a to jak v letním, tak i v zimním období. Jsou zde nástupiště pěších i cyklotras a v zimě běžeckých tratí. Dochovalo se tradiční řezbářství a chov náhorního skotu.

Cílovým stavem Horské Kvildy by mělo být atraktivní místo pro návštěvníky se zájmem o poznávání přírody, rodinnou rekreaci a horskou turistiku s přiměřeným zázemím pro sportovní a kulturní vyžití. Aby bylo tohoto stavu dosaženo, je třeba dobudování zázemí pro sportovní vyžití a možností pro venkovskou turistiku.⁴⁵

3.4.4 Kašperské Hory

„Kašperské Hory jsou proslulé zejména těžbou zlata a jako oblíbené letní i zimní turistické středisko. Rozkládá se v blízkosti řeky Otavy v Javornické hornatině na hranici CHKO Šumava v blízkosti hradu Kašperk. Pod správou města spadají osady – části obce Červená, Tuškov, Opolenec, Žlíbek, Kavrlík, Podlesí, Lídlovy Dvory a Dolní Dvorce.

Město se profiluje jako centrum pro návštěvníky, kteří mají zájem o sport a poznání přírody a zároveň chtějí využívat kulturního zázemí malého města. Návrh cílového stavu města je jeho další profilování jako „Brána do Šumavy“ s rozsáhlým kulturně sportovním vyžitím.⁴⁶

3.4.5 Kvilda

„Malá horská obec a turistické středisko zimních sportů Kvilda se nachází uprostřed Kvildských plání na Šumavě v nadmořské výšce 1058 m.n.m. V současnosti působí Kvilda jako centrum letní i zimní rekreace a nástupní středisko do nejkrásnějších partií Šumavy. Kvilda také využívá příhraniční spolupráce se sousedními obcemi v Bavorsku, zejména s Mauth-Finsterau.⁴⁷

⁴⁵ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴⁶ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴⁷ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

3.4.6 Modrava

„Modrava je v současnosti sportovně rekreačním střediskem v srdci Šumavy s relativně rozvinutou ubytovací a stravovací kapacitou. Poloha v centru neporušené šumavské přírody patří mezi její nejsilnější stránky.

Strategický návrh cílového stavu: Modrava jako stabilizovaná moderní obec, rozvíjející se na základě trvale udržitelného rozvoje s cílem zachování plnohodnotného sídelního útvaru a reprezentující na svém správním území ochranu environmentálních kvalit tohoto území. Plnohodnotný život svých obyvatel, rozvoj služeb v rámci cestovního ruchu, schopnost uchovat si sociální subjektivitu a svéprávnost. Cílem je přilákat na Šumavu lidi, kteří uznávají hodnotu přírodních krás a mají pocit sounáležitosti s přírodou Šumavy.“⁴⁸

3.4.7 Prášíly

„Prášíly jsou profilovány jako centrum rodinné, poznávací a outdoorové rekreace s bohatým kulturním programem zaměřeným především na keltskou minulost. Leží v centru neporušené šumavské přírody. V blízkosti se nachází například Prášilské jezero, jezero Laka či vrchol s rozhlednou Poledník.“⁴⁹

3.4.8 Rejštejn

„Tato osada se dnes nachází na samé hranici Šumavského národního parku. Do správního území patří Čeňkova pila, Zhůří u Rejštejna, Svojše, Velký Radkov a Radešov, Kozí Hřbet a Klášterský Mlýn. Rejštejn tvoří nástupní středisko do centrální Šumavy. Působí jako centrum vodácké a hipoturistiky.“⁵⁰ Právě díky tradici ve vodácké turistice a dobře vybudovanému ubytování campingového typu se obec orientuje spíše na letní turistiku.

⁴⁸ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁴⁹ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁵⁰ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

3.4.9 Srní

„Horská obec a rekreační středisko Srní leží v nadmořské výšce 845 m.n.m. v Povyďří v Národním parku Šumava. Pod Srní spadají obce Mechov, Sedlo, Rokyta a Staré Srní. Silné stránky obce tvoří ubytovací kapacity na dobré úrovni hotelového typu a dobrá spolupráce se soukromým sektorem.“⁵¹

3.4.10 Železná Ruda

„Železná Ruda je významným horským rekreačním střediskem západní Šumavy. V městečku je železniční i silniční hraniční přechod do Německa, na vrších v okolí je vybudována řada sjezdových tratí a vleků. Železná Ruda je také vhodným východiskem pro výlety po zajímavostech západní Šumavy, či přilehlé části Bavorska.“⁵²

Příležitostí byl pro Železnou Rudu vstup do Schengenského prostoru, což vedlo k lepší spolupráci s bavorskou obcí Eisenstein.

„V rámci spolupráce při řešení problematiky regionálního rozvoje kladou obce důraz zejména na všeobecnou ochranu životního prostředí, společný postup při dosahování stability území a jeho trvale udržitelného rozvoje, součinnost na významných investičních akcích, záchranu a podporu kulturního dědictví, podporu rozvoje podnikání, rozvoj přeshraniční spolupráce (v roce 2005 byla podepsána Smlouva o spolupráci mezi MŠZ a Svazem obcí Národního parku bavorský les), získávání a využívání dotačních titulů a rozvojových fondů ČR a EU.“⁵³

3.5 Strategická východiska území MŠZ

„Území MŠZ jako celek má z hlediska geografické polohy jeho jednotlivých částí dva společné znaky, a to polohu na česko-německé státní hranici a polohu uvnitř NPŠ a CHKOŠ.

⁵¹ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁵² Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

⁵³ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

Mezi jednotlivými obcemi zájmového území jsou však poměrně velké rozdíly, které vyplývají ze socioekonomického a historického vývoje jednotlivých obcí. Většina obcí leží mimo základní komunikační a urbanizační osy, a tento fakt mnohdy způsobuje nedostatečné soukromé i státní investice do oblasti. Oblasti jako např. Železnorudsko se těší většímu rozvoji, v tomto ohledu je však nutné zkoordinovat další rozvoj a směřování s celým územím MŠZ, tak aby vznikl kompaktní, kvalitní a jednotně prezentovatelný celek, který společně dosáhne větších přínosů pro všechny zúčastněné. Území MŠZ má velmi kvalitní přírodní a životní prostředí, s celou řadou přírodních i kulturních atraktivit (např. NPŠ a CHKOŠ) a bohaté historické tradice (např. sklářství, lesnictví, řemesla). Tento využitelný rozvojový potenciál není doposud plně a systematicky využíván pro rozvoj cestovního ruchu, který je nejperspektivnější oblastí pro rozvoj celého řešeného území. NPŠ přináší celou řadu výhod (např. v podobě dotací a zajištění dopravy v regionu), ale i omezení v rozvoji cestovního ruchu. Subjekty sdružené v MŠZ se shodují v kladném postoji k ochraně přírody a prosazují aktivity v souladu s její ochranou. Dochází však k názorovým střetům na pojetí ochrany přírody. Jako problematický se jeví dopad existence NPŠ a CHKOŠ na rozvoj obcí zejména v centrální části Šumavy. Příčiny tohoto stavu, lze spatřovat zejména v názorových neshodách Správy NPŠ a CHKOŠ a zástupců MŠZ způsobených zejména nedostatečnou legislativní úpravou a přístupem státní správy (neexistuje zákon o národních parcích). Přírodní bohatství a neporušenost přírody je však nutno chápat jako přednost MŠZ lákající návštěvníky, kteří chtějí poznávat přírodní krásy a hledají soulad s přírodou, poučení a sportovní vyžití. Vše musí být samozřejmě koncipováno a realizováno s ohledem na zachování, ochranu a trvale udržitelný rozvoj chráněné šumavské krajiny.⁵⁴

3.6 Přeshraniční spolupráce Mikroregionů Šumava – Západ a Nationalparkregion Bayerischer Wald

„Nejperspektivnějším hospodářským a zároveň podnikatelským odvětvím na území MŠZ je cestovní ruch. Aktivita podnikatelů ve smyslu PPP projektů (založeny na partnerství veřejného sektoru a soukromé sféry – Public, Private, Partnership) je důležitou hybnou silou rozvoje. Celkovou turistickou atraktivnost oblasti MŠZ pro

⁵⁴ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

návštěvníky lze posoudit především z následujících hledisek: polohy a dostupnosti pro domácí i zahraniční návštěvníky, možností celoročního využití, rozsahu a kvality přírodních podmínek a krajinářských hodnot (největší NP na území ČR), nabídky kulturních atraktivit, nabídky infrastruktury pro turistiku (pěší, cyklo, zimní) a sportovní využití, nabídky ubytovacích, stravovacích a ostatních služeb, svébytné image a identity. Úplnost a pestrost nabídky oblasti jako návštěvnické atraktivity navíc umocňují turistické, kulturní a poznávací prožitky a možnosti, které nabízí bavorská oblast Šumavy. Velmi důležité je propojení turistickou infrastrukturou a fakt, že z hlediska konkurence se v tomto případě jedná hlavně o vzájemné obohacení a doplňování nabídky, ze které mají nakonec užitek návštěvníci na obou stranách hranice.⁵⁵

Spolupráce s příhraničním sousedem je pro MŠZ prioritou a vztahy s Bavorskem jsou tak na velice dobré úrovni. A proto na základě rozhodnutí valné hromady ze 17. 5. 2004 započal koordinátor Ing. Tachovský společně s panem Schubertem a panem Honesem jednání s představiteli bavorských obcí Neuschenau, Hohenau, Mauth, Finsterau, Spigelau, Sankt Oswald – Riedelshüte – s pány Wolfem – starostou Neuschenau a zároveň předsedou Svazu a panem Bomeislem – výkonným sekretářem. Jednání přinesla výsledek a dne 15. 9. 2004 byla za přítomnosti poslance PSP ČR pana Bílého podepsána ve Finsterau smlouva o vzájemné spolupráci (spolupráce v oblasti rozvoje infrastruktury pro cestovní ruch v hraniční oblasti, ale i pořádání kulturních akcí apod.). Některé obce kromě toho uzavírají i partnerské smlouvy o spolupráci s vybranými bavorskými obcemi a rovněž společně pořádají i nejrůznější akce.

Délka hranice území Mikroregionu Šumava – západ s Bavorskem je cca 60 – 70 km, což předurčuje území mikroregionu k přeshraniční spolupráci.

„Dobrym důvodem pro spolupráci je vytváření společných projektů zlepšujících kvalitu života na obou stranách již mizející politické hranice. Jde především o projekty rozvoje infrastruktury, která je podmínkou pro rozvoj turistiky. S tím souvisí i vzájemná

⁵⁵ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-30]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

propagace a společná snaha o získání turistů do oblasti. Nezanedbatelnou výhodou je i to, že na příhraniční projekty lze snadněji čerpat fondy EU.⁵⁶

Z členských obcí MŠZ jsou v přeshraniční spolupráci aktivní hlavně tyto: Hamry (figuruje v přeshraničním sdružení Královský Hvozd, jehož členy je sedm českých a pět německých obcí, dále spolupracuje s německým sdružením rodáků Kunische Gemeinde Hammern), Modrava, Rejštejn, Kašperské Hory (město Grafenau), Kvilda.

Vzájemná spolupráce obcí probíhá nejen v oblasti dotací, ale i kulturních akcí. Například kulturní akce na české straně hranice se účastní bavorští partneři, čímž dochází k setkávání občanů, starostů či zastupitelů. Spolupráce v oblasti dotací probíhá i u jednotlivých obcí samostatně. Příkladem je Železná Ruda a její změna územního plánu. Obce čerpají samostatně z Dispozičního fondu, který je součástí OP přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika a Svobodný stát Bavorsko. Jedná se o spolufinancování projektů menšího finančního rozsahu, např. propagační materiály.

3.6.1 Nationalparkregion Bayerischer Wald

„Na největším souvislém zalesněném území střední Evropy leží region Národního parku Bavorský les. Spolu s Národním parkem Šumava na české straně tvoří Národní park Bavorský les, nejstarší národní park Německa, téměř nedotčený a původní prázdninový ráj.“⁵⁷

Už jen při pomýšlení na region Národního parku Bavorský les si lidé představují nekonečné lesy, tajemná horská jezera, pestré louky, mystická rašeliniště, romantická údolí, či lesní vzduch, který by si každý nejraději zabalil a vzal s sebou.

„S obcemi Národního parku – Spiegelau, St. Oswald-Riedlhütte, Neuschönau, Hohenau, Mauth, Freyung, Grafenau, Bayerisch Eisenstein, Frauenau, Langdorf,

⁵⁶ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Ostatní. [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?url=/mszapad/user/att-mszapad-21.htm&burl=>.

⁵⁷ Mikroregion Šumava - Západ: Bavorský les - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z <http://www.sumavanet.cz/mszapad/bavorskyles.asp>.

Lindberg, Rinchnach a Zwiesel je region Národního parku Bavorský les rájem pro každého příznivce přírody a pěší turistiky.⁵⁸

„Situace v NP Bayerischer Wald měla svůj vývoj. Zpočátku byl stav podobný jako v NPŠ, teprve sjednocením obcí byl vytvořen tlak na vedení NP a obce se začaly podílet na rozhodování v NP na svých územích. Prvotním důvodem vzniku Svazu bavorských obcí bylo vytvoření silného subjektu a tlaku na vedení NP, nyní po splnění tohoto zadání následuje rozvoj infrastruktury a cestovního ruchu. Na rozdíl od mikroregionu Šumava – Západ zde nejsou sdruženy podnikatelské subjekty.“⁵⁹

3.6.2 SWOT analýza současné situace přeshraniční spolupráce MŠZ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Výhodná geografická poloha pro rozvoj přeshraniční spolupráce - Aktivní sdružení MŠZ - Strategická a atraktivní poloha MŠZ - Možnost využívání specifických podpůrných programů pro příhraniční a hospodářsky slabé regiony - Dopravní napojení na základní komunikační a rozvojové osy 	<ul style="list-style-type: none"> - Nevyhovující místní turistická dopravní infrastruktura pro zpřístupnění a propojení turistických cílů - Nedostatečná koordinace rozvojových aktivit - Nedostatečná úroveň marketingu kraje zejména v oblasti cestovního ruchu a související infrastruktury - Nedostatečná dopravní obslužnost a služby na venkově a v příhraničních oblastech - Omezení rozvoje území vyplývající z režimu ochrany přírody především v NP a CHKO Šumava

⁵⁸ Mikroregion Šumava - Západ: Bavorský les - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z <http://www.sumavanet.cz/mszapad/bavorskyles.asp>.

⁵⁹ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Ostatní. [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?url=/mszapad/user/att-mszapad-21.htm&bur1=>.

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - Utvoření destinačního managementu - Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu - Propojení turistických a kulturních aktivit v širším územním - přeshraničním kontextu - Využití moderních informačních technologií při budování informační společnosti - Podpora kulturních a občanských aktivit, místního patriotismu a tradic - Změna přístupu Správy NP a CHKO Šumava k rozvoji obcí ležících na území NP a CHKOŠ - Systematická podpora rozvoje cestovního ruchu - Podpora investic a rozvoje malých a středních podniků zejména s vazbou na místní suroviny v intencích trvale udržitelného rozvoje - Budování infrastruktury pro rozvoj podnikání - Využití místního potenciálu a uplatnění marketingu pro rozvoj cestovního ruchu, tvorba nových produktů cestovního ruchu jako nezbytné součásti turistické nabídky regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné zapojení vybraných subjektů do spolupráce - Omezené finanční zdroje - Další zhoršení technického stavu dopravní infrastruktury - Příliš zdoluhavý postup při rozšiřování a zkvalitňování turistické infrastruktury a služeb - Nesoulad mezi zájmy ochrany přírody a rozvojovými záměry - Hrozba odchodu nejvíce kvalifikované pracovní síly do center nebo mimo region - Silné narušení přírodních a kulturně-historických hodnot území - Ztráta kreditu NP a CHKO Šumava⁶⁰

⁶⁰ Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

<ul style="list-style-type: none"> - Zavedení uceleného informačního systému včetně rezervačních a objednávkových služeb - Rozšíření elektronického obchodování - Rozvoj přeshraniční spolupráce s cílem realizace společných rozvojových projektů - Možnosti využití podpory v rámci regionální politiky - Možnosti využití prostředků z fondů EU 	
---	--

3.6.3 Projekty přeshraniční spolupráce

3.6.3.1 Projekt Tierisch Wild

„Jedná se o bavorsko – český projekt OP Přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Bavorsko. Projekt Tierisch Wild je samostatným projektem a nelze jej zaměňovat nebo spojovat s projektem Správy NP a CHKOŠ – Zooprogram.

Hlavním partnerem projektu, tzv. „Lead Partner“ je Nationalparkgemeinden Bayerischer Wald a českým partnerem je Mikroregion Šumava – Západ.⁶¹ Do projektu je zapojeno 13 obcí na bavorské straně a 9 členských obcí Mikroregionu Šumava – Západ.

„Z OP Přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Bavorsko bude proplaceno prostřednictvím hlavního partnera 85 % z uznatelných nákladů. Dále je možnost čerpat ještě dalších 5% z rozpočtu ČR. Finanční limit pro jednu obec je 100 000,- € na celou dobu trvání projektu.

⁶¹ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2008/VH%20Modrava%2010_3_2008.pdf

Záměry českého partnera nejsou věcně nijak limitovány. Jedinou podmínkou je logické propojení s projektem Tierisch Wild a použití symbolu zvoleného zvířete každou obcí pro předkládaný záměr.⁶²

„Přehled českých obcí zapojených v projektu Tierisch Wild a vybraná zvířata pro tento projekt.“⁶³

Obec	Zvíře
Borová Lada	Sova
Dlouhá Ves	Pstruh
Kašperské Hory	Netopýr
Kvilda	Jelen
Modrava	Rys
Prášíly	Tetřev
Rejštejn	Vydra
Srní	Vlk
Železná Ruda	Rys

Projekt Tierisch Wild obsahuje 3 samostatné části – Tierisch Wild – Přípravná fáze, Tierisch Wild II – Marketing a Tierisch Wild III – Lokální aktivity.

„Přípravná fáze na projekt byla ukončena 31. 12. 2008. Od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2011 probíhaly paralelně projekty Tierisch Wild II – Marketing a Tierisch Wild III – Lokální aktivity. Na žádost bavorského partnera projektu byl prodloužen termín ukončení projektu TW – lokální aktivity do září 2012.“⁶⁴

„Každá obec symbolicky převezme patronát nad jedním zvířetem vyskytujícím se na území obou NP. Výběr zvířete přitom úzce souvisí s historií nebo přirozenými podmínkami a okolnosti konkrétního místa. Ve všech obcích budou umístěny siluety vybraných zvířat, se kterými se obec identifikuje. K jednotlivým zvířatům se budou konat různé aktivity.

⁶² Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-16]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2008/VH%20Modrava%2010_3_2008.pdf

⁶³ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2008/VH%20Modrava%2010_3_2008.pdf

⁶⁴ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2011/vh_22_11_11.pdf

V projektu TW II – Marketing stála v popředí propagace a marketing obou příhraničních regionů, prezentovaných jako jedno společné území. V rámci tohoto projektu jsou vydávány různé tiskoviny, prospekty, upomínkové předměty, či budou vytvářeny prezentace. Dále bude zajištěna společná účast Šumavy a Bavorského Lesa na veletrzích cestovního ruchu v Bavorsku a ČR (Holiday World Praha, Region Tour a Go Brno).⁶⁵

„Projekt TW II – Marketing lze akceptovat v tom rozsahu, v jakém byl podán a plnit z něj vyplývající povinnosti české strany v následujícím rozsahu: Spolupráce obou stran při přípravě projektu a jeho realizaci (společné porady...), vklad 500 €/obec a administrace pouze bavorskou stranou, monitoring a případné sankce pouze v Bavorsku.“⁶⁶

„Projekt TW III – Lokální aktivity úzce koresponduje s projektem TW II – Marketing. V tomto projektu je ve všech obcích aktivně vytvářena nabídka turistických cílů. Cílem je zlepšení turistické infrastruktury v regionu. Pod symboly zvolených zvířat jsou dále pořádány různé kulturní, poznávací, naučné či jiné akce přispívající k propagaci a poznání území. Projekt souvisí také s ochranou životního prostředí. Mimo jiné jsou zřízeny i naučné stezky, které turistům i místním dvojjazyčně přiblíží jednotlivá tematizovaná zvířata.“⁶⁷

„Ve třetí části projektu, Aktivity obcí, přechází na českou stranu i povinnost administrace a následný monitoring českých aktivit.“⁶⁸

„Příklady realizovaných aktivit Tierisch Wild:

- zpřístupnění podzemí pod radnicí v Kašperských Horách a vybudování naučné stezky „Život netopýrů“ v Kašperských Horách,

⁶⁵ Mikroregion Šumava - Západ: Tierisch Wild – popis projektu. [online]. [cit. 2012-05-01]. Dostupné z <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=185&burl=>

⁶⁶ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2009/Modrava%2012.%202009.pdf>.

⁶⁷ Mikroregion Šumava - Západ: Tierisch Wild – Popis projektu. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=185&burl=>.

⁶⁸ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2009/Modrava%2012.%202009.pdf>.

- výroba propagačních materiálů – vypálení zvolených zvířat na dřevěná kolečka – Srní, Rejštejn, nákup materiálu a příprava výroby sochy sovy Borová Lada, výroba vyřezávané vydry a panelu vydry v Rejštejně,
- marketingové, kulturní a propagační akce v jednotlivých obcích MŠZ s tematikou zvoleného zvířete:
 - o Zavírání tetřevích cest v Prášilech
 - o Dětský karneval v Kašperských Horách
 - o Odemykání tetřevích cest v Prášilech,
- výroba propagačních předmětů
 - o Borová Lada – vesty, oděvní doplňky, deštníky s tématem sovy a symboly TW a Cíle 3 ČR – Bavorsko,
 - o Srní – trička a tašky s tématem vlka a symboly TW a Cíle 3 ČR – Bavorsko,
- výstava fotografií v Prášilech – tematická akce,⁶⁹
- a mnoho dalších.

3.6.3.2 Projekt Klidný region

„V průběhu roku 2010 byly na území všech obcí MŠZ vyhotoveny Dopravní studie. Na základě jejich závěru dojde k realizaci konkrétních dopravních opatření na území členských obcí MŠZ vedoucích ke zklidnění dopravy. Název projektu je „Klidný region.“⁷⁰ Studie prováděla společnost Gemos CZ, spol. s r. o.

Lead partner projektu je Mikroregion Šumava – Západ na české straně, na bavorské jde o obec Bayerisch Eisenstein. Jedná se o vytvoření jednotného dopravního navigačního systému Mikroregionu Šumava – Západ s přeshraničním dopadem na bavorské území. Cílem projektu je informovanost přijíždějících řidičů o dopravní situaci, jako jsou například meteorologické podmínky, sjízdnost silnic, obsazenost parkovišť, monitoring bezpečnosti či informace o kradených vozidlech aj.

⁶⁹ Mikroregion Šumava - Západ: Tierisch Wild – Popis projektu. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2010/tw3.pdf>.

⁷⁰ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2010/MSZ_1911.pdf.

„Na zasedání Monitorovacího výboru přeshraniční spolupráce ve dnech 16. a 17. 3. 2011 byl projekt podpořen pouze českou stranou. Bavorský partner považoval doložení způsobu nakládání s citlivými daty a způsob jejich ochrany. Projekt byl proto pozastaven do vyřešení tohoto bodu. V současné době je znovu očekáván výsledek jednání Monitorovacího výboru a to na přelomu dubna a května 2012. Očekávaný finanční objem projektu je cca 13 mil. Kč.“ (výpověď Ing. Tachovského)

3.6.3.3 Projekt Internetizace západní Šumavy

„Jedná se o zajištění konektivity pro oblast západní Šumavy, zejména Modravska. Zajištění rychlého přenosu dat bude sloužit pro veřejný sektor. Jedná se o neziskový projekt zaměřený na propagaci území západní Šumavy a zajištění chodu státní správy, samosprávy a veřejných organizací. Tento projekt je s přeshraničním dopadem, bude řešen ve spolupráci s bavorskou stranou. Projekt je spolufinancován z programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013.“⁷¹

3.6.4 INTERREG IIIA Česká Republika – Bavorsko

„V rámci Iniciativy INTERREG IIIA Česká Republika – Bavorsko byly schváleny dva projekty Mikroregionu Šumava – Západ“⁷², viz příložená tabulka.

Žadatel	Název projektu	Náklady celkem	Interreg
Opatření 2.2			
Mikroregion Šumava - Západ	Informační kamerový systém	1 980 000	1 485 000
Opatření 3.2			

⁷¹ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2011/modrava2972011.pdf>.

⁷² Mikroregion Šumava - Západ: INTERREG IIIA – Česká Republika – Bavorsko – schválené projekty pro mikroregion. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=33&burl=>

Mikroregion Šumava - Západ	Rozvojová strategie MŠZ	1 392 300	951 915 ⁷³
-------------------------------	----------------------------	-----------	-----------------------

Projekt Informační kamerový systém MŠZ z roku 2006 zrealizovala 12 webových kamer – 6 kamer směřuje na území České republiky a zbylých 6 na území bavorského lesa, z toho jedna se nachází přímo na bavorském území (Grosse Arber). Snímky z kamer jsou k dispozici na webových stránkách mikroregionu a jednotlivých obcí.

Regionální rozvojová strategie MŠZ je také z roku 2006 je zpracována na přeshraniční oblast Šumavy a Bavorského lesa.

3.7 Ostatní projekty MŠZ

3.7.1 Projekt Marketingová strategie a propagace Šumavy

Marketingová strategie a propagace Šumavy vznikla díky sílící potřebě propagovat Šumavu jako celek a vydefinovat destinaci pro turisty, a to bez ohledu na hranice krajů či států. Do zájmové sféry byla tedy zahrnuta i oblast Bayerischer Wald, neboť tvoří se Šumavou jednu turistickou oblast.

Projekt MSPŠ se skládá ze čtyř projektových záměrů a to: Instalace interaktivních tabulí, Dobudování stávajícího kamerového systému MŠZ, Propagace Šumavy a Marketingová strategie Šumavy.

„Záměr „Instalace interaktivních tabulí“ a „Dobudování stávajícího kamerového systému MŠZ.“ Tabule a kamery jsou rozmístěny na území obou mikroregionů, viz níže uvedená tabulka. Připojená tabulka také znázorňuje účast obcí na „Propagaci Šumavy“. Tento záměr představuje natočení televizních šotů v jednotlivých obcích, výrobu propagačních DVD, výrobu tištěných prospektů či případnou účast na veletrzích cestovního ruchu. Všechny obce obou mikroregionů se účastní posledního záměru „Marketingová strategie Šumavy“. Výstup záměru tvoří vytvoření rámce rozvoje území,

⁷³ Mikroregion Šumava - Západ: INTERREG IIIA – Česká Republika – Bavorsko – schválené projekty pro mikroregion. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=33&burl=>

v jehož rámci jsou již přijaté záměry – interaktivní tabule, kamerový systém, propagace území.

Tabulka: Zapojení obcí (případně Správy NP a CHKOŠ) do projektu Marketingová strategie a propagace Šumavy⁷⁴

Obec	Kamery	Interaktivní tabule	Marketing	Marketingová strategie
Borová Lada	1	2	1	Všechny obce obou mikroregionů
Čachrov	0	0	0	
Dlouhá Ves	1	0	1	
Hamry	0	1	1	
Kašperské Hory	0	1	1	
Kvilda	0	0	1	
Modrava	0	2	1	
Rejštejn	0	1	1	
Srní	1	3	1	
Sušice	2	1	1	
Železná Ruda	0	2	1	
Horní Vltavice	1	1	1	
Kubova Huť	1	1	1	
Lenora	0	1	1	
Stožec	1	3	1	
Strážný	1	1	1	
Volary	0	2	1	
Celkem	9	22	16	23

„Projekt je spolufinancován ROP NUTS II Jihozápad, oblast podpory 3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu. Celková výše dotace v tomto programu činí 92,5%, spoluúčast žadatele je 7,5%.“⁷⁵ Žádost o spolufinancování projektu byla podána v březnu a červenci 2008. Projekt nebyl

⁷⁴ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2008/VH%20Modrava%2010_3_2008.pdf.

⁷⁵ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – valná hromada. [online]. [cit. 2012-04-22]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2008/VH%20Modrava%2010_3_2008.pdf.

podpořen. V červnu 2009 byla opakovaně podána žádost do 5. kola výzvy ROP NUTS II Jihozápad. Mikroregion byl seznámen s kladným výsledkem hodnocení přijatelnosti.

Do projektu jsou zapojeny mikroregiony Šumava – Západ a Horní Vltava – Boubínsko. Administrativu projektu zajišťuje pouze MŠZ.

3.7.2 Projekty z dotačních programů PK

3.7.2.1 Turistická zastavení

Záměrem projektu je vybudování turistických zastavení a jejich osazení informačními tabulemi a venkovním mobiliářem. „Na základě koordinační rady ze dne 22. 1. 2010 byla podána žádost na KÚ PK v rámci PSOV (Program stabilizace a obnovy venkova). Díky tomuto projektu došlo k vybudování celkem 12 turistických zastavení na území 2 členských obcí MŠZ – Modrava a Železná Ruda. Na začátku byla v žádosti uvedena i obec Prášíly, která z projektu odstoupila. Celkové výdaje projektu činí 500 000,- Kč. MŠZ rozhodnutím Rady PK obdržel dotaci ve výši 250 000,- Kč.“⁷⁶

Rozdělení dotace dle obcí:⁷⁷

Obec	Počet zastavení	Výdaje obci Kč	Dotace z PSOV Kč	Výdaje celkem Kč
Železná Ruda	6	125 000,00	125 000,00	250 000,00
Modrava	6	125 000,00	125 000,00	250 000,00
Celkem	12	250 000,00	250 000,00	500 000,00

3.7.2.2 Šumavské stezky

„Koordinační rada schválila podání žádosti o poskytnutí dotace v rámci PSOV PK na projekt Šumavské stezky. V rámci projektu bude vybudováno 5 turistických stezek a aktualizace místního označení. Projekt bude realizován na území následujících obcí mikroregionu: Modrava, Železná Ruda, Kašperské Hory, Horská Kvilda a Dlouhá Ves.

⁷⁶ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2010/MSZ_17.pdf.

⁷⁷ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2010/MSZ_17.pdf.

KR MŠZ schvaluje celkové náklady projektu ve výši 600 000, Kč. Výdaje činí 50% z celkových výdajů projektu, tj. 300 000,- Kč, dotace z PSOV PK činí 50% z celkových výdajů projektu tj. 300 000,- Kč.⁷⁸

3.7.2.3 Šumavské cyklostezky – doprovodná infrastruktura

„Koordinační rada schvaluje podání žádosti o poskytnutí dotace v rámci dotačního programu PK – Podpora rozvoje cykloturistiky a cyklistické dopravy v Plzeňském kraji v roce 2012 na projekt Šumavské cyklostezky – doprovodná infrastruktura. Projekt bude realizován na území následujících obcí mikroregionu: Prášíly, Dlouhá Ves a Železná Ruda. KR odsouhlasila celkové náklady projektu max. do výše 800 000,- Kč.“⁷⁹

KR schválila následující projektový záměr:

Obec Prášíly	4 zastavení pro cyklisty s vybavením
Obec Dlouhá Ves	2 odpočívadla pro cyklisty s vybavením
Město Železná Ruda	1 odpočinkové místo s vybavením ⁸⁰

⁷⁸ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2012/Modrava_6_1_2012.pdf.

⁷⁹ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2012/modrava_28_02_12.pdf.

⁸⁰ Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné řz: http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2012/modrava_28_02_12.pdf.

Závěr

Společné úsilí, které přináší prospěch všem, kteří se na něm podílejí – to je spolupráce. Je důležitá ve všech oblastech lidské činnosti. Spojuje fyzické osoby, právnické osoby, spolky, obce či státy se stejným předmětem zájmu, kteří se poté snaží společnými silami a prostředky tohoto zájmu/cíle dosáhnout.

V této bakalářské práci jde o spolupráci obcí v rámci Mikroregionu Šumava – západ a jejich následnou spolupráci s přeshraničním spolkem obcí „Nationalparkgemeinden bayerischer Wald“. Práce se spíše zaměřuje na Mikroregion Šumava – západ. Spolkem obcí na bavorské straně se práce zabývá až v kapitole o přeshraniční spolupráci zmíněných regionů.

Jejich součinnost začala podpisem smlouvy v roce 2004. Od té doby spolupracují formou společných kulturních akcí, získávají a využívají dotačních fondů Evropské Unie. Pro obě strany je tato spolupráce výhodná. Pro české turisty, z hlediska cestovního ruchu, je atraktivní i bavorská oblast Šumavy. Proto je vhodné propojení obou částí turistickou infrastrukturou. Tato spolupráce zajistí vzájemné obohacení a doplňování nabídky. Dále dochází k vytváření společných projektů, především tedy projekty rozvoje infrastruktury či vzájemné propagace. V práci jsou zmíněny jednotlivé projekty, na kterých regiony společně spolupracovali, či ještě spolupracují.

Bakalářská práce se věnuje i projektům, které MŠZ řešil sám nebo s jiným sdružením na české straně hranice. Věnuje se hlavně projektu Marketing a propagace, který je důležitý pro přilákání turistů do regionu. I když je tento projekt realizován pouze na straně české, má i přeshraniční dopad.

Práce si také kladla za cíl zaměřit se na přínosy obcí z členství jak MŠZ, tak z přeshraničního partnerství. Této problematice není věnována žádná kapitola samostatně, přínosy spolupráce obcí jsou však z práce zřejmé. Členství v MŠZ pomáhá obcím lépe se profilovat, aby došlo k maximálnímu využití všech dostupných zdrojů, či pomáhá při navazování kontaktů se soukromými investory. Obce také společně kladou důraz na ochranu životního prostředí. Členství ve spolku přináší lepší získávání a využívání dotačních titulů a fondů ČR a EU. Nevýhodou je, že některé obce jsou díky

svému socioekonomickému a historickému vývoji oproti ostatním znevýhodněné, proto je nutné zkoordinování vývoje tak, aby vznikl jednotně prezentovaný celek.

Hypotézou bakalářské práce je tvrzení, že „Meziregionální spolupráce zkoumaných regionů bude stále intenzivnější, a to především v oblasti propagace, která naláká do tohoto území více návštěvníků a díky nim také vyšší příliv finančních prostředků“. Tato hypotéza byla potvrzena Ing. Jaroslavem Tachovským, který na otázku: Jak se dále bude vyvíjet přeshraniční spolupráce MŠZ se Svazem obcí Bavorského lesa, odpověděl: „Spolupráce bude intenzivnější. Připravuje se především spolupráce v oblasti marketingu cestovního ruchu a spolupráce na nových rozvojových (nejen dotačních) projektech.“ Rozhovor je přiložen k práci. (Příloha č. 3)

Seznam použité literatury a zdrojů

Tištěné zdroje

BRANDA, Pavel. *Evropské seskupení pro územní spolupráci*. Praha : Oeconomica, 2008. 1 s. ISBN 970-80-245-1425-3.

COLLINS, Stephen, a kolektiv. *Program přeshraniční spolupráce Phare v České republice*. 2001.

GROSPÍČ, Jiří. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozš. vyd. (ve Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk 2. rozš. vyd.). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 99-100. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-086-4.

JEŘÁBAK, Milan, et al. *České Pohraničí : - bariéra nebo prostor zprostředkování*. Praha : Academia, 2004. 296 s. ISBN 80-200-105-3.

JETMAR, Marek. *Cestovní ruch v příhraničních oblastech*. Praha : Vysoká škola hotelová , 2007. 122 s. ISBN 978-80-86578-65-1.

PERLÍN, Radim; BIČÍK, Ivan. *Lokální rozvoj na Šumavě*. Šumava : Správa NP a CHKO Šumava, 2010. 187 s.

ZICH, František. *Nositelé přeshraniční spolupráce na česko-neměcké hranici*. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 1999. ISBN 80-85950-67-7.

Elektronické zdroje

Committee of the Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.cor.europa.eu/pages/PresentationTemplate.aspx?view=folder&id=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341&sm=be53bd69-0089-465e-a173-fc34a8562341>.

Committee of the Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e&sm=1ae87373-d198-4bf5-b26c-7e9930fb813e>.

EAgri: Dotace. [online]. [cit. 2012-05-08]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>.

Ekoregion Úhlava: Královský hvozd. [online]. [cit. 2012-04-27]. Dostupné z: <http://www.ekoregion-uhlava.cz/kralovsky-hvozd>.

EUROPEAN COMMISSION. *Practical Guide to Cross-border Cooperation*. 2000. Dostupné z: http://www.aebr.eu/files/publications/lace_guide.en.pdf

ISAP-Cesty do Evropské unie. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://isap.vlada.cz/Dul/CESTY.NSF/91b9f824a0923e3bc1256dde0052230a/a1dc8b478976c2e5802566d7004d532f?OpenDocument>.

Membership - Association of European Border Regions. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.aebr.eu/en/members/membership.php>.

Mikroregion Šumava - Západ: Bavorský les - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z <http://www.sumavanet.cz/mszapad/bavorskyles.asp>.

Mikroregion Šumava - Západ: INTERREG IIIA – Česká Republika – Bavorsko – schválené projekty pro mikroregion. [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=33&burl=>.

Mikroregion Šumava - Západ: Strategie rozvoje mikroregion Šumava - Západ. [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2006/strategie2006.pdf>.

Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Ostatní. [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?url=/mszapad/user/att-mszapad-21.htm&burl=>.

Mikroregion Šumava - Západ: Tierisch Wild – popis projektu. [online]. [cit. 2012-05-01]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/fr.asp?tab=mszapad&id=185&burl=>

Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Valné hromady. [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2009/VH%20Modrava%2028.2.2003.pdf>.

Mikroregion Šumava - Západ: Zápisy – Koordinační rady. [online]. [cit. 2012-04-23].
Dostupné z:
<http://www.sumavanet.cz/mszapad/user/2009/Modrava%2012.%202.%202009.pdf>.

Regionální politika Inforegio - ESUS. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/gect/index_cs.htm.

Strukturální fondy EU - Interreg IIIA CR - Bavorsko. [online]. [cit. 2012-02-12].
Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIA-CR-Bavorsko>.

Strukturální fondy EU - Dokumenty. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z:
<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=66f4df6a-c65a-4dd5-9a1e-037cfd55d49>.

Strukturální fondy EU - Iniciativy Společenství. [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z:
<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi>.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Účast obcí v mikroregionálních svazcích - tabulka

Příloha č. 2: Obce zapojené do projektu Tierisch Wild - mapa

Příloha č. 3: Rozhovor s Ing. Jaroslavem Tachovským

Příloha č. 1

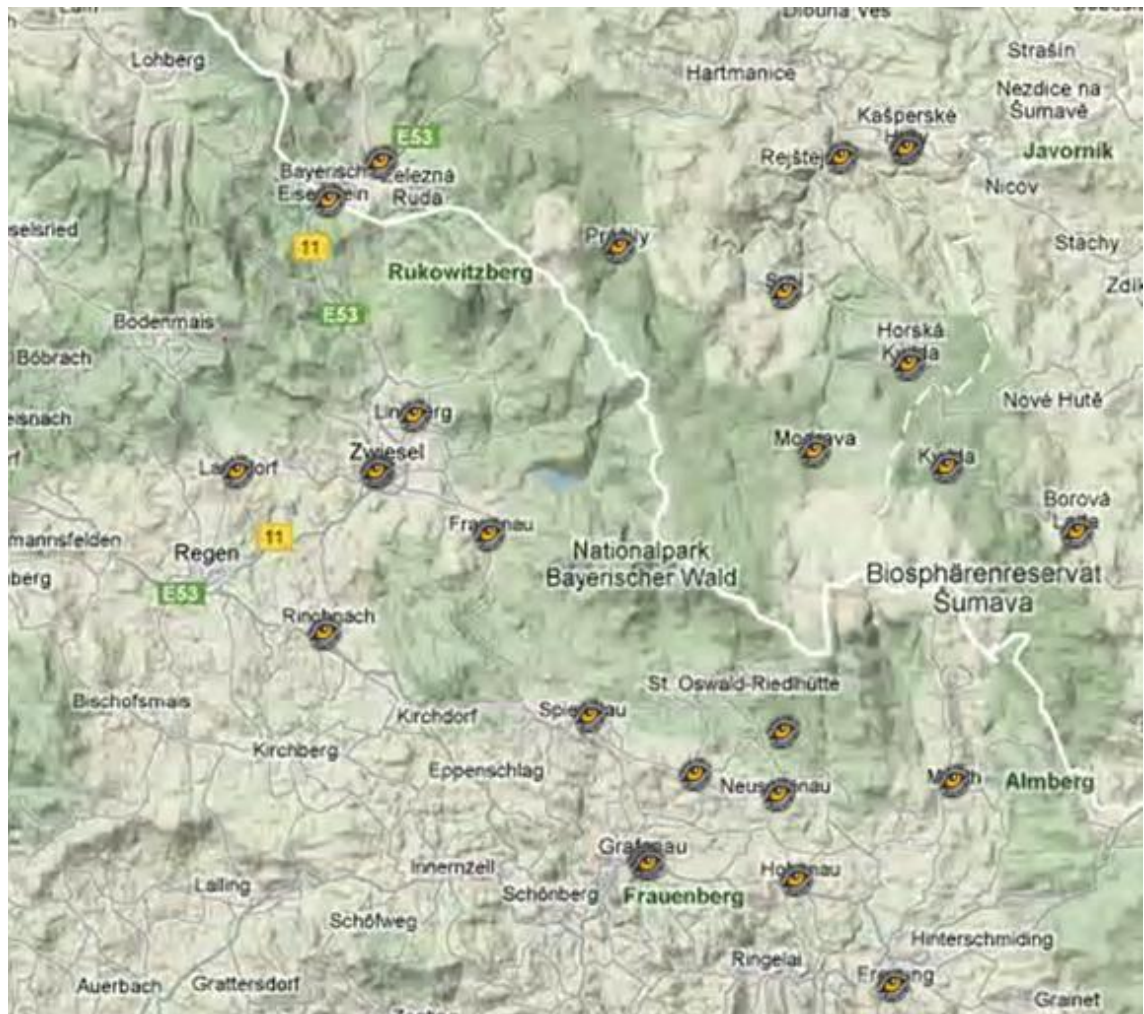
Tabulka Účast obcí v mikroregionálních svazcích. (Perlín & Bičík, Lokální rozvoj na Šumavě, 2010)

Obec	Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko	Regionální sdružení Šumava	Mikroregion Šumava – západ	Svazek lipenských obcí	Sdružení obcí Centrální Šumava	Mikroregion Šumavské podhůří
Borová Lada	ano	ano	ano			
Čachrov			ano			
Černá v Pošumaví				Ano		
Dlouhá Ves			ano		ano	
Frymburk		Ano		ano		
Hamry		Ano	ano			
Hartmanice		ano				
Hlavňovice		ano				
Horní Planá				ano		
Horní Vltavice	ano	ano				
Horská Kvilda		ano	ano			
Hořice na Šumavě				ano		
Chudčín		ano				
Kašperské hory		ano	ano		ano	
Kubova Huť	ano	ano				
Kvilda		ano	ano			
Lenora		ano				
Modrava			ano			
Nicov						ano
Nová	ano	ano		ano		

Pec						
Prášíly		ano	ano			
Přední Výtoň				ano		
Rejštejn		ano	ano			
Srní		ano	ano		ano	
Stachy		ano			ano	ano
Stožec	ano	ano				
Strážný	ano	ano				
Strážov		ano				
Sušice		ano	ano			
Volary	ano					
Záblatí	ano	ano				
Zbytiny	ano	ano				
Zdítov		ano				
Železná Ruda		ano	ano			
Želnav a	ano					ano

Příloha č. 2

Mapa: Obce zapojené do projektu Tierisch Wild

Příloha č. 3

Rozhovor s Ing. Jaroslavem Tachovským (koordinátor MŠZ)

1) V čem vidíte největší přínos spolupráce se Svazem obcí Bavorského lesa pro MŠZ?

Rozvoj území Šumavy a Bavorského lesa jako jednoho celku. Vzhledem k tomu, že se jedná o turistickou oblast s vysokým stupněm ochrany přírody a krajiny, nelze předpokládat další ekonomický rozvoj na bázi průmyslu či intenzivního zemědělství a lesnictví. Zachovalost území a jeho charakter předurčuje region k jedinému významnému zdroji příjmů, a to je cestovní ruch s doprovodnými typy podnikání jako jsou drobná řemesla, či ekologické zemědělství. Aby byl rozvoj cestovního ruchu funkční a dlouhodobě udržitelný, je nutný kvalitní marketing. Pokud má mít marketing cestovního ruchu neregionální dopad (což je bezpodmínečně nutné), nelze propagovat Šumava či Bavorský les po částech, ale komplexně jako jedno území (málokdo např. v Ostravě zná Prášíly, ale všichni mají alespoň povědomí o území Šumavy a Bavorského lesa). Za cíl dovolené si také zvolí spíše větší region než jednu vesnici.

Přínosy spolupráce:

- Vytváření marketingu území a jeho prezentace jako jednoho celku,
- spolupráce v čerpání fondů EU – Program přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Bavorsko
- stírání hranice mezi ČR a Bavorskem (společné kulturní, společenské a jiné akce, koordinace fyzického propojování území novými cestami a stezkami apod.),
- vzájemné využívání sousedního území a jeho infrastruktury (aquadarky v Bavorsku, zařízení Bavorského parku – infocentra, atraktivita území – Stezka v korunách stromů, zajímavá území na obou stranách hranice apod.

2) Jak se tato spolupráce bude dále vyvíjet?

Spolupráce bude intenzivnější. Připravuje se především spolupráce v oblasti marketingu cestovního ruchu a spolupráce na nových rozvojových (nejen dotačních) projektech.